

ст.117 ПК РФ закріплює обов'язок перевізника забезпечити виплату компенсації в рахунок покриття заподіяної при повітряному перевезенні здоров'ю пасажира повітряного судна шкоди, в розмірі, що встановлюється в залежності від характеру та ступеня тяжкості ушкодження здоров'я у відповідності з нормативами, встановленими Урядом ФР, при цьому, розмір вказаної компенсації не повинен перевищувати 2 млн. рублів, що виплачується авіаперевізником кожній потерпілій особі персонально. [6]

Важливою передумовою для удосконалення санкцій за порушення правил авіаційної безпеки в РФ став той факт, що у жовтні 2010 р. у Раді Федерації пройшов ряд робочих нарад з метою усунення недоліків законопроекту "Про державний контроль (нагляд) у сфері забезпечення безпеки польотів в авіації Російської Федерації". Результат перегляду відповідних норм був позитивним: законопроектом була виправлена ситуація, коли авіаційний персонал та інші особи не несуть ніякої цивільної, адміністративної чи кримінальної відповідальності за невиконання вимог федеральних авіаційних правил або інших нормативних правових актів федеральних органів виконавчої влади, що здійснюють регулювання діяльності в галузі авіації (а це фактично є злочином)[5].

У якості висновку зазначимо, що безпека польотів в контексті вітчизняного українського законодавства потребує, на нашу думку, удосконалення системи юридичної відповідальності цивільного перевізника шляхом заміни адміністративних штрафів на кримінально-правові санкції для відповідальних за забезпечення безпеки польотів суб'єктів. Крім того, доцільним буде орієнтація на повітряне законодавство РФ в аспекті встановлення високих розмірів грошової компенсації за заподіяння авіаперевізником шкоди життю та здоров'ю пасажирів, що буде мати значний попереджувальний вплив.

Література:

1. Державна авіаційна служба України [Електронний ресурс].– Режим доступу: http://www.avia.gov.ua/documents/derzh_ukr/23103.html
2. Повітряний Кодекс України від 19.05.2011 р.// Відомості Верховної Ради України. 2011. № 3393-VI
3. Цивільна авіація України. //Інформаційно-довідковий сайт "Україна": [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://proukraine.net.ua/transport/aviation/aviation.htm>
4. Государственная программа обеспечения безопасности полетов воздушных судов гражданской авиации от 06.05.2008 №641-р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ato.ru>

5. Семенченко І.В. О безопасности полетов в России. [Електронний ресурс] / Режим доступу: www.arms-expo.ru – М.: Оружие России, 2011.

6. Воздушный Кодекс РФ от от 19.03.1997 р. N 60-ФЗ. [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.consultant.ru/popular/air>

УДК 340.656(043.2)

Сенченко К.О.,
студентка,
юридичний факультет,
Чернігівський державний технологічний університет
Науковий керівник: Берднік І.В., к.ю.н.

НЕЗАКОННЕ ЗАВОЛОДІННЯ ТРАНСПОРТНИМ ЗАСОБОМ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

З розвитком транспорту збільшується потужність транспортних засобів та швидкість їх руху, що має важливе значення для розвитку суспільства. Проте це викликає і негативні явища, оскільки більш тяжкими стають наслідки транспортних аварій, в яких гинуть люди, матеріальні цінності. В структурі необережної злочинності переважають злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації автомобілів і інших механічних транспортних засобів, які становлять близько 75% всіх необережних злочинів. За даними кримінологів злочинні порушення правил дорожнього руху становлять 7% від загального рівня злочинності в Україні, а питома вага діянь, що містять ознаки злочинів проти безпеки руху та експлуатації автотранспорту(ст. 286 КК України) від усіх дорожньо-транспортних пригод, становить 43, 5% [2, с.305-306]. А тому боротьба з транспортними злочинами в сучасних умовах набуває важливого значення, про що свідчить віднесення цих злочинів до самостійного розділу Особливої частини КК України.

Проблеми кримінальної відповідальності за незаконне заволодіння транспортним засобом за законодавством зарубіжних країн були предметом дослідження багатьох вчених, таких як, В.В. Віскунова, О.І. Коробєєва, В.А. Мисливого, Є.В. Фесенка М.І. Хавронюка та ін.

Метою цієї статті є дослідження кримінальної відповідальності за незаконне заволодіння транспортним засобом за законодавством зарубіжних країн.

Порівнюючи і аналізуючи норми про посягання на транспортні засоби в українському і зарубіжному кримінальному законодавстві, мож-

на прийти до висновку, що залежно від наявності або відсутності складів, що передбачають кримінальну відповідальність за незаконне заволодіння транспортних засобів, всі держави можна підрозділити на дві групи:

1) держави, кримінальні закони яких містять самостійні норми про за незаконне заволодіння автомобіля або іншого транспортного засобу.

2) держави, в яких самостійна норма про посягання на транспортні засоби відсутня. В Кримінальних кодексах цих країн такі діяння кваліфікуються як крадіжки.

До першої групи відносяться: Росія, Німеччина, Болгарія, Польща та ін.

У Кримінальному кодексі РФ передбачена ст. 166 – «неправомірне заволодіння автомобілем або іншим транспортним засобом без мети розкрадання».

У Кримінальному кодексі Болгарії існує ст. 346 – «Хто протизаконно вилучить з володіння іншої особи без його згоди чужий механічний транспортний засіб з наміром його використовувати...».

§ 209 Кримінального кодексу Чехії передбачає: «Неправомірне, умисне користування транспортним засобом, що належить іншій особі (без його згоди)».

«Особа, яка заволоділа автотранспортним засобом, з наміром тимчасово скористатися ним, або, особа, яка неправомірно тимчасово користується увіреном йому засобом».

Стаття 289 Кримінального кодексу Польщі містить наступну кримінально-правову норму: «Хто забирає з метою короткочасного користування чужий механічний засіб пересування, карається...».

Кримінальний кодекс Німеччини включає §. 248b, який передбачає відповідальність за «неправомочне використання транспортного засобу».

До групи держав, в яких дані діяння кваліфікуються як крадіжки, відноситься, наприклад, Франція.

У Великобританії будь яке використання транспортного засобу без дозволу власника або іншої уповноваженої особи розцінюється як замах на власність і кваліфікується як крадіжка.

Кримінальний кодекс Іспанії встановлює, що ст. 244 «Про викрадення і угон засобів пересування» відноситься до злочинів проти власності і соціально-економічного порядку, тобто, посягає на право власності [3, с. 113].

Порівнюючи законодавство України і низки зарубіжних країн є відмінності в змісті норм щодо заволодіння транспортними засобами. Кри-

мінальна відповідальність в українському законодавстві настає за незаконне заволодіння транспортним засобом вчинене умисно, з будь якою метою протиправне вилучення будь-яким способом транспортного засобу у власника чи користувача всупереч їх волі.

Разом з тим, в таких країнах, як США (Штат Нью-Йорк), Болгарія та ін. існують самостійні норми, що передбачають кримінальну відповідальність за посягання на транспортні засоби, пов'язані з порушенням володіння без обов'язкового здійснення поїздки на машині. Так, в Кримінальному кодексі США штату Нью-Йорк міститься § 140.05 «Порушення володіння (trespass)», «Особа винна в порушенні володіння, якщо вона явно незаконно проникає в приміщення або на будь-який об'єкт, що є нерухомістю і залишається там».

«Під приміщенням в даній нормі розуміється сухопутний транспортний засіб, судно, що використовуються для нічлігу або для ведення там справ».

Стаття 346а Кримінального кодексу Болгарії містить норму, згідно якої, «хто протизаконно проникне до чужого механічного транспортного засобу без згоди власника, карається...»[1, с.78].

Приведені приклади свідчать про те, що в цих країнах до кримінальної відповідальності притягають за явно незаконне проникнення до транспортного засобу, тобто за сам факт, порушення володіння цим видом майна.

Такий підхід є достатньо правильним, оскільки сприяє повному захисту права власності на автомобіль або інший транспортний засіб. Тому притягнення до кримінальної відповідальності за сам факт проникнення в транспортний засіб сприятиме зміні відношення в суспільстві до права власності на цей вид рухомого майна, що допоможе досягти мети попередження, здійснення таких протиправних дій.

Література:

1. Жалинский А.Э., Костицкий М.В. Эффективность профилактики преступлений и криминологическая информация.– Львов: Вища шк., 1980.– 102 с.

2. Иванов Ю.Ф. Незаконне заволодіння транспортним засобом: кримінально-правовий та криминологічний аспекти : [практичний посібник] / Иванов Ю.В.– К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2008.– 108 с.

3. Иванов Ю.Ф. Посягання на транспортні засоби: причини та умови // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України.– 1998. № 4.– С. 113-118.